

การขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

ส่วนแผนงานและประมวลผล

คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2563 ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เป็นประธาน ได้มีมติเห็นชอบต่อแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ด้านที่ 4 การจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ กลยุทธ์ที่ 1 การป้องกันและลดการเกิดน้ำเสียที่ต้นทาง และกลยุทธ์ที่ 2 การเพิ่มประสิทธิภาพในการบำบัดและควบคุมการระบายน้ำเสียออกสู่สิ่งแวดล้อม ที่กรมควบคุมมลพิษเสนอ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อเสนอด้านนโยบาย

1) กระทรวงมหาดไทยเร่งรัดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ได้อยู่ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการจัดการน้ำเสียชุมชน ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ขององค์การการจัดการน้ำเสีย ก่อสร้าง/ฟื้นฟูระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนในพื้นที่ของตน โดยให้ประสานงานกับองค์การการจัดการน้ำเสีย เพื่อขอรับการสนับสนุน และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

2) กระทรวงมหาดไทยสั่งการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระบบบำบัดน้ำเสียทุกแห่งจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียในพื้นที่ให้บริการเพื่อนำรายได้มาใช้ในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย ตามหลักผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle; PPP) โดยใช้แนวทางการกำหนดอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียชุมชนตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำหนด

3) กระทรวงมหาดไทยพิจารณาให้จังหวัด/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ติดตามตรวจสอบ รวบรวม และรายงานสถานการณ์คุณภาพน้ำ รวมทั้งแจ้งเตือนในพื้นที่รับผิดชอบของตนเอง เพื่อใช้ในการวางแผนบริหารจัดการคุณภาพน้ำและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ

4) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเร่งศึกษา ประเมินศักยภาพในการรองรับมลพิษของแหล่งน้ำสายหลักของประเทศไทย และพัฒนาระบบอนุญาตระบายมลพิษ (Effluent Permitting System) ลงสู่แหล่งน้ำ

2. ข้อเสนอด้านกฎหมาย

1) กระทรวงมหาดไทยปรับปรุงกฎกระทรวงในการอนุญาตก่อสร้าง/ปรับปรุงอาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 โดยกำหนดและตรวจสอบให้ผู้ขออนุญาตต้องมีการรวบรวมน้ำเสียจาก

ทุกกิจกรรมภายในบ้านเรือน เช่น ห้องน้ำ ห้องส้วม ห้องครัว ห้องซักล้าง เข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสียของอาคาร รวมทั้งตรวจสอบน้ำทิ้งให้เป็นไปตามแบบที่ได้รับอนุญาต

2) กระทรวงมหาดไทยปรับปรุงกฎกระทรวงกำหนดคุณสมบัติเฉพาะของผู้ตรวจสอบ หลักเกณฑ์การขอขึ้นทะเบียนและการเพิกถอนการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ตรวจสอบ และหลักเกณฑ์การตรวจสอบอาคาร พ.ศ. 2548 ภายใต้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 โดยเพิ่มอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจสอบอาคาร ให้ครอบคลุมการตรวจสอบ การทำงานและประสิทธิภาพของระบบบำบัดน้ำเสียในรายงานผลการตรวจสอบอาคารที่นำเสนอต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

3) กระทรวงสาธารณสุขปรับปรุงประกาศเกี่ยวกับการอนุญาตหรือต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 โดยกำหนดและตรวจสอบให้ผู้ประกอบการมีการจัดการน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกำกับดูแลให้การประกอบกิจการดำเนินการตามเงื่อนไขที่ได้รับอนุญาต

โดยที่ประชุมได้มอบหมายให้กรมควบคุมมลพิษนำข้อคิดเห็นของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำไปพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

- ให้กระทรวงมหาดไทย/กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเร่งรัดการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านการจัดการน้ำเสียชุมชน ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ขององค์การจัดการน้ำเสีย ในระยะเร่งด่วน พื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีน และพื้นที่รอยต่อของกลุ่มน้ำแม่กลอง (จังหวัดราชบุรี จังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดเพชรบุรี) เห็นควรให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงสาธารณสุขเร่งรัดดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามแนวทางที่กรมควบคุมมลพิษเสนอ

- ให้กรมควบคุมมลพิษเพิ่มเติมการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการสนับสนุนงบประมาณทั้งด้านบุคลากรและอุปกรณ์ในการตรวจสอบคุณภาพน้ำ เพื่อให้รายงานข้อมูลต่อกรมควบคุมมลพิษ รวมทั้งมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างการจัดการน้ำเสียและการบริหารจัดการแหล่งน้ำต้นทุนการจัดสรรน้ำและใช้เครื่องมือตรวจวัดร่วมกัน

- มอบกรมโรงงานอุตสาหกรรมปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับกรมควบคุมมลพิษ ผลักดันส่งเสริมภาคเอกชนให้ดำเนินมาตรการ Zero waste โดยเริ่มจากโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่

ทั้งนี้ ในปี 2563 กรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการเพื่อยกระดับคุณภาพน้ำแม่น้ำท่าจีน โดยได้มีการดำเนินการกำกับ ตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายแหล่งกำเนิดมลพิษ สนับสนุนและให้คำแนะนำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการน้ำเสีย จัดอบรมให้ความรู้แหล่งกำเนิดมลพิษในการจัดการน้ำเสีย และอบรมเครือข่ายภาคประชาชนในการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ โดยอยู่ระหว่างจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำแม่น้ำท่าจีน ซึ่งได้ประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2563 และจะนำเสนอคณะทำงานภายใต้คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ด้านที่ 4 การจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนนำเสนอคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติพิจารณาต่อไป